

คุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ทวีศักดิ์ ไครบุตร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

พระสุขุม สุขวทฒโก (มัชฌิกันัง)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ปัญญา เกียรติจรุงพันธ์, พระมหาชัชวาลย์ ฐิตคุโณ,

พระมหาสมพงษ์ สุขุมมาโล, พระครูปลัดสังวรณ กิตติสาโร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

อีเมล : tawee8582@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง และเพื่อเปรียบเทียบระดับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จำแนกตามเพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา ประเภทนักศึกษา และสาขาวิชาที่ศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า คุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ โดยสรุปตามความคิดเห็นของนักศึกษา ข้อที่ 8 ความว่า มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู มีความสำนึกและตระหนักที่จะเป็นครูอาจารย์ที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่า $\bar{X}=4.23$ ค่า $S.D.=0.58$ รองลงมาคือ ข้อที่ 4 ความมีวินัย ปฏิบัติตามกฎและระเบียบของหน่วยงานและทำงานที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้ มีค่า $\bar{X}=4.18$ ค่า $S.D.=0.56$ และประการที่ 2 มีความยุติธรรม มีความเป็นธรรมต่อผู้เรียน เอาใจใส่ผู้เรียนทุกคนอย่างสม่ำเสมอ ไม่ลำเอียง มีค่า $\bar{X}=3.93$ ค่า $S.D.=0.57$ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนนักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ โดยรวมทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .01 นักศึกษาที่เรียนอยู่ชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ โดยรวมทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษาที่เรียนอยู่ภาคการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ โดยรวมทั้งทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ โดยรวมทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 เมื่อทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ โดยรวมทั้งทุกข้อเป็นรายคู่ พบว่ากลุ่มสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มีระดับความคิดเห็นต่อคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์มากกว่ากลุ่มสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ส่วนสาขาวิชาพุทธศาสตร์ไม่มีความแตกต่าง

นอกจากนี้นักศึกษายังได้เสนอแนะเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ ได้แก่ 1) อาจารย์ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกศิษย์ด้านความประพฤติ ความซื่อสัตย์ ความเพียร ความอดทน และการทำงาน ไม่เฉพาในมหาวิทยาลัย 2) อาจารย์ควรให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษา ไม่ถือตัว 3) อาจารย์ควรพูดคำสุภาพ อาจารย์ไม่ควรเคร่งเครียดมากเกินไป ไม่ควรทำให้นักศึกษาเครียดในการเรียนมากเกินไป

คำสำคัญ : คุณธรรม, จริยธรรม, อาจารย์, คุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์

Desirable Morality and Ethics of Teachers, Mahamakut Buddhist University Srilanchang Campus.

Taweesak Khaiboot

Mahamakut Buddhist University, Srilanchang Campus.

Phra Sukhum Sukhavatthako

Faculty of Education Mahamakut Buddhist University.

Buncha Kiatjarungphan, PhramahaChatchawan Jankhoon, Phramaha Sompong

Sukhumalo, Phrakhru Palat Sangwon KittiTaro

Mahamakut Buddhist University, Isan Campus

Email : tawee8582@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of the research were to study desirable morality and ethics of lecturers in Mahamakut Buddhist University, Srilanchang Campus (MBUSLC), through opinions of MBUSLC students, and to compare desirable morality and ethics of MBUSLC lectures through opinions of MBUSLC students, classified by their gender, age, class, status and major subject.

The research findings were found as follows: 1. The eighth item “Having love and faith in the teaching profession and awareness of a good teacher” of desirable morality and ethics of MBUSLC lecturers through opinions of MBUSLC students was found to be at the highest level of the mean ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.58), followed by the fourth item “Holding discipline, conducting the organizational regulations and playing a role model for others” ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.56); and the second item “Having justice and fairness, and paying attention to all students without biases” was found to be at the lowest level of the mean ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.57)

The comparison of opinions of MBUSLC students with different gender on desirable morality and ethics of MBUSLC lecturers was found not to be different at a statistically significant level of .05. The comparison of opinions of MBUSLC students with different age on desirable morality and ethics of MBUSLC lecturers was found to be overall different at a statistically significant level of .01. The comparison of opinions of MBUSLC students with different classes on desirable morality and ethics of MBUSLC lecturers was found to be overall different at a statistically significant level of .01. The comparison of opinions of MBUSLC students with different major subjects on desirable morality and ethics of MBUSLC lecturers was found to be overall different at a statistically significant level of .01. The test of paired differences was found that opinions of MBUSLC students majoring English Teaching on desirable morality and ethics of MBUSLC lecturers were found to be higher than those of MBUSLC students majoring political science; but not to be different from those of MBUSLC students majoring Buddhism.

Besides, recommendations of MBUSLC students on desirable morality and ethics of MBUSLC lecturers were that 1) MBUSLC lecturers should be role models of good behavior, honesty, perseverance, patience and working for their students, 2) MBUSLC lecturers should be friendly and readily accessible, and 3) MBUSLC lecturers should speak politely, not be too serious and not place pressure on students.

Keywords : Morality, Ethics, Lecturer, Desirable Morality and Ethics

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์เป็นสิ่งที่สำคัญต่อการเรียนการสอน เพราะการเรียนการสอนจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ ทั้งอาจารย์ผู้สอนทั้งนักศึกษาจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงามถึงแม้ว่าอาจารย์ผู้สอนจะมีความรู้ความสามารถดีเพียงใดก็ตาม แต่หากขาดคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงามแล้ว การเรียนการสอนนั้นก็จะไม่เกิดประสิทธิผลอย่างแน่นอน เพราะความเลื่อมใสศรัทธาของศิษย์ที่มีต่อครูจะทำให้ศิษย์เกิดฉันทะและวิริยะในการฝึกหัดอบรมตน การที่ครูจะสร้างศรัทธาได้ต้องเป็นผู้มีคุณธรรม บำเพ็ญตนเป็นกัลยาณมิตร มีความรู้ลึกซึ้ง มีวิธีสั่งสอนที่ดีและมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างเป็นสถาบันอุดมศึกษาได้จัดการศึกษาการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท มีนักศึกษาที่เป็นพระภิกษุและคฤหัสถ์ เข้ารับการศึกษาทั้งภาคปกติและภาคพิเศษอยู่เป็นจำนวนมาก ถือว่าเป็นสถานที่ให้การศึกษาในระดับท้องถิ่น มีอาจารย์ทั้งประเภทประจำและอาจารย์พิเศษ ซึ่งมีคุณวุฒิตั้งแต่ระดับปริญญาตรีถึงระดับปริญญาเอก แต่อย่างไรก็ตามอาจารย์เหล่านี้ต่างก็มีพื้นฐานทางวิชาการ อันได้แก่คุณวุฒิทางการศึกษา สาขาวิชาและสถาบันการศึกษา ตลอดถึงอายุ และประสบการณ์ในชีวิตและการทำงานด้านการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจหมายถึงความแตกต่างกันทางด้านคุณธรรมจริยธรรมด้วย

จริยธรรมของอาจารย์นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในเรียนการสอน เพราะการเรียนการสอนจะบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ก็ต่อเมื่ออาจารย์มีจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหรืออาจารย์มีจริยธรรมที่ดี เพราะถึงแม้ว่าอาจารย์ผู้สอนจะมีความรู้ความสามารถดีเพียงใดก็ตาม แต่หากขาดจริยธรรมที่ดีแล้วการสอนนั้นย่อมจะไม่เกิดประสิทธิผลอย่างแน่นอน เพราะความเลื่อมใสศรัทธาของลูกศิษย์ที่มีต่อครูจะทำให้ศิษย์เกิดฉันทะและวิริยะในการฝึกหัดอบรมตน การที่ครูจะสร้างศรัทธาได้ต้องเป็นผู้มีคุณธรรม บำเพ็ญตนเป็นกัลยาณมิตร มีความรู้ลึกซึ้ง มีวิธีสั่งสอนที่ดีและมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ (สุนนต์ อมรวิวัฒน์. 2530:94)

สำหรับคุณธรรมจริยธรรมที่กระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้นปลูกฝังนั้นมีทั้งหมด 8 ประการอันได้แก่ ความขยัน ประหยัด มีวินัย ซื่อสัตย์ สุภาพ สะอาด สามัคคี และ มีน้ำใจ ซึ่งเมื่อพิจารณาคุณธรรมเหล่านี้แล้ว พบว่าสอดคล้องเป็นอย่างดีกับนิยามของคำว่า “คุณธรรม” ซึ่งให้ไว้โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ซึ่งระบุว่า “คุณธรรม” หมายถึง “สภาพคุณงามความดีที่บุคคลมี” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) แต่ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาโดยละเอียดดังที่จะกล่าวถึงในลำดับต่อไปจะพบว่า คุณธรรมความสะอาดนั้นจำต้องได้รับการส่งเสริมทั้งความสะอาดทางกายภาพและ

ความสะอาดทางจิตใจ จึงจำเป็นต้องแบ่งย่อยเพิ่มเติมจำแนก ความสะอาดในแต่ละกรณี ทำให้คุณธรรมที่ศึกษาในครั้งนี้มีด้วยกันทั้งหมด 9 ประการ

1. **ขยัน** หมายถึง การมีพฤติกรรมเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย การลงมือทำงานทันทีที่ได้รับ มอบหมาย โดยไม่ต้องให้ผู้อื่นมาบังคับการทำงานอย่างตั้งใจเต็มความสามารถ เมื่อมีอุปสรรค พยายามแก้ไขเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงโดยไม่ละทิ้งงาน เมื่อมีเวลว่างก็มักใช้ไปในการทบทวนฝึกฝนสิ่งที่ได้เรียนรู้มา หรือทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่น

2. **ประหยัด** หมายถึง หมายถึง การรู้จักเก็บออม ใช้สิ่งของต่างๆ เท่าที่จำเป็น และคุ้มค่า

3. **ซื่อสัตย์** หมายถึง การทำตามข้อตกลง ตรงไปตรงมา ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ไม่คดโกง พูดตามความเป็นจริงไม่เสแสร้ง ไม่กลับกลอก รักษาสัจจะ ไม่ใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้อง

4. **มีวินัย** หมายถึง การยึดมั่นที่จะประพฤติตนตามแบบแผน ระเบียบข้อบังคับ และข้อปฏิบัติที่ถูกต้องดีงามอย่างสม่ำเสมอด้วยตนเองทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น โดยไม่หวั่นไหวตามสิ่งยั่วยุภายนอกหรือความต้องการอื่น ที่จะมาเบี่ยงเบนแบบแผนพฤติกรรมของตน

5. **สุขภาพ** หมายถึง การมีมารยาทเรียบร้อย ใช้กิริยาวาจา รวมถึงการแต่งกายที่เหมาะสมกับบุคคล เวลาและสถานที่

6. **สะอาดกาย** หมายถึง การรักษาร่างกายและสภาพแวดล้อมให้สะอาด

7. **สะอาดใจ** หมายถึง การคิดดีต่อผู้อื่น ไม่มุ่งร้าย ไม่อิจฉาริษยา

8. **สามัคคี** หมายถึง การมีพฤติกรรมร่วมมือร่วมใจทำงาน อันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล รักช่วยเหลือเกื้อกูลเสียสละ ไม่เอาัดเอาเปรียบกัน ไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา และไม่สร้างความแตกแยก

9. **มีน้ำใจ** หมายถึง การแสดงออกถึงการอาสาหรือเต็มใจที่จะช่วยเหลือหรือทำเพื่อผู้อื่น ส่วนรวม สังคมโดยไม่หวังผลตอบแทนหรือเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกกลโกง

ดังนั้น คุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์จึงถือว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาในด้านการเรียนการสอนและการเป็นแบบอย่างที่ดี หากอาจารย์ในสถาบันการศึกษามีคุณธรรมจริยธรรมก็ย่อมจะเป็นที่ปรารถนาและพึงประสงค์ของนักศึกษาด้วยการเป็นแม่แบบที่ดีซึ่งจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติของนักศึกษา แต่เนื่องจากปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมเป็นปัญหาทางปรัชญาความคิดเห็นในเรื่องถูกผิดจึงเป็นเรื่องที่จะต้องศึกษากันด้วยการหาหลักเกณฑ์และวิธีการที่เป็นวิทยาศาสตร์ คณะผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาพุทธศาสตร์และดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ได้เล็งเห็นปัญหาความสำคัญด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูอาจารย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการศึกษาแห่งนี้เป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ซึ่งมีปรัชญาของมหาวิทยาลัยว่า “ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา” อันเป็นหลักการสำคัญที่ครูอาจารย์ทุกท่านจะต้องประพฤติปฏิบัติตนในหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาและจะต้องมีความโดดเด่นทางด้านศีลธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาและบุคคลโดยทั่วไป จึงได้ทำการวิจัยเรื่องนี้เพื่อต้องการหาคำตอบที่น่าจะเป็นข้อเท็จจริงและเป็นที่ยอมรับกันในทางวิชาการมากยิ่งขึ้น

2.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อทราบคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

2.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ในละข้อจำแนกตามเพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา ประเภทนักศึกษา และสาขาวิชา

3.วิธีดำเนินการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้เสนอวิธีในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ จำนวน 200 รูป/คน

3.2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3.2.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักและวิธีการประเมินประสิทธิภาพการสอน

3.2.2 นำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3.2.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจแก้ความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหา

3.2.4 นำแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขตามที่ปรึกษาแนะนำ

3.3 ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง มีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ตาม
ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง แบ่งออกเป็น 4
ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ลักษณะข้อมูล
ทั่วไป คือ เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา ประเภทนักศึกษา และสาขาวิชาที่ศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็น
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ลักษณะของแบบสอบถามเป็น
แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามลักษณะปลายเปิด (Open Form) เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้ตอบได้
แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ซึ่งผู้วิจัยจะประมวลคำตอบโดยการ
วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโปรแกรม SPSS for Windows ในการ
วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์
ไว้แล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนน

2. ส่วนที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของข้อมูล เมื่อรวบรวมได้แล้วนำมาคิดเป็นร้อยละหาค่าเฉลี่ยของ
คะแนนคุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ตามความเห็นของนักศึกษาซึ่งได้ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์

3. การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ
แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

4. วิเคราะห์ตัวแปร เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา ประเภทนักศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา โดยใช้สถิติ
ความถี่ และร้อยละ

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา ประเภทนักศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษาที่แตกต่างกัน กับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ ของอาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อตอบ วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. สถิติพรรณนา เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตัวแปร เพศ อายุ ประเภทนักศึกษา ชั้นปี ที่ศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา โดยหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. สถิติพรรณนา เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตัวแปร คุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของ อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7. ผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ได้นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบายโดยแบ่งการ เสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา ที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปี ที่ศึกษา ประเภทนักศึกษา และสาขาวิชา ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของ อาจารย์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอ ในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกตามเพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา ประเภทนักศึกษา และสาขาวิชา และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ นักศึกษาที่ปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์แตกต่างกัน ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามจำนวนค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 คุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ มมร. วิทยาเขตศรีล้านช้าง ข้อที่ 1

ที่	ข้อที่ 1 มีความเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานและสังคม	ระดับความคิดเห็นคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	อาจารย์มีความเมตตาต่อศิษย์	4.32	0.70	มาก
2	อาจารย์มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อศิษย์	4.29	0.68	มาก
3	ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานและสังคมโดยส่วนรวม	4.20	0.71	มาก
4	ตั้งใจทำหน้าที่จริงจังกับการเรียนการสอนในหน้าที่	4.25	0.67	มาก
5	มีความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาทุกด้าน	4.21	0.69	มาก
6	วางตัวอย่างเหมาะสมกับอาชีพ ไม่ถือตัว	4.33	0.68	มาก
7	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานและศิษย์	4.35	0.65	มาก
8	อาจารย์มีบุคลิกท่าทางน่าเคารพ	4.35	0.62	มาก
9	อาจารย์แต่งกายสุภาพ เหมาะสมตามกาลเทศะ	4.42	0.63	มาก
10	อาจารย์ใช้วาจาสุภาพในขณะที่บรรยาย	4.43	0.65	มาก
รวม		4.31	0.52	มาก

ตารางที่ 2 คุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ มมร. วิทยาเขตศรีล้านช้าง ข้อที่ 2

ที่	ข้อที่ 2 มีความยุติธรรม มีความเป็นธรรมต่อนักศึกษา ไม่ลำเอียง	ระดับความคิดเห็น คุณธรรมจริยธรรมที่พึง ประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	อาจารย์มีความยุติธรรม ปราศจากอคติต่อนักศึกษา	4.22	0.72	มาก
2	เอาใจใส่นักศึกษาทุกคนสม่ำเสมอ ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง	4.15	0.79	มาก
3	ตัดเกรด ผลการเรียน โดยไม่มีอคติ ไม่ลำเอียงต่อนักศึกษา	4.16	0.75	มาก
4	อาจารย์ตัดสินปัญหาต่าง ๆ ด้วยความยุติธรรม	4.15	0.77	มาก
5	อาจารย์ให้ความช่วยเหลือให้นักศึกษาเรื่องอื่นๆ นอกจากการเรียน การสอนตามปกติ	3.61	1.36	มาก
6	มีความยุติธรรมต่อนักศึกษา ไม่ลำเอียง ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง	4.18	0.83	มาก
7	พูดกระทบกระทั่งต่อนักศึกษา	3.60	1.27	มาก
8	แสดงความโมโหฉุนเฉียวต่อนักศึกษา	4.21	0.69	มาก
9	ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่นักศึกษาอย่างเป็น กันเอง	4.28	0.66	มาก
10	ให้คำปรึกษาเป็นประโยชน์ด้านอื่นๆ นอกจากการเรียนการสอน	4.22	0.69	มาก
รวม		4.07	0.59	มาก

ตารางที่ 3 คุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ มมร. วิทยาเขตศรีล้านช้าง ข้อที่ 3

ที่	ข้อที่ 3 มีความรับผิดชอบ วางแผนการใช้เวลา เหมาะสมคุ้มค่า ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างครบถ้วน	ระดับความคิดเห็น คุณธรรมจริยธรรมที่พึง ประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	อาจารย์มีความรับผิดชอบต่อรายวิชาที่สอนอย่างเต็มที่	4.30	0.68	มาก
2	มีความมุ่งมั่นในผลงานการสอน	4.28	0.65	มาก
3	มีเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ เป็นที่น่าสนใจ ทำให้นักศึกษาไม่เบื่อ ในวิชาที่เรียน	4.18	0.77	มาก
4	วางแผนการใช้เวลาการเรียนการสอนเหมาะสมและคุ้มค่า	4.23	0.70	มาก
5	ปฏิบัติหน้าที่บรรยายในรายวิชาที่รับผิดชอบได้อย่างครบถ้วน	4.23	0.70	มาก

6	มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนไม่บกพร่อง	4.23	0.71	มาก
7	อาจารย์เข้าสอนตรงตามเวลา ออกตามเวลาตามตารางสอน	4.21	0.73	มาก
8	อาจารย์สอนตรงกับเนื้อหาวิชา ไม่พูดเรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง	4.18	0.73	มาก
9	อาจารย์มีความรู้ตรงตามเนื้อหาวิชาที่สอนครบถ้วน	4.35	0.66	มาก
10	อาจารย์มีการวางแผนการสอนทุกครั้งที่เข้าสอน	4.30	0.71	มาก
รวม		4.22	0.56	มาก

ตารางที่ 4 คุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ มมร. วิทยาเขตศรีล้านช้าง ข้อที่ 4

ที่	ข้อที่ 4 มีวินัยปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงานทำงานที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้	ระดับความคิดเห็น คุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	อาจารย์เป็นผู้มีวินัยในตนเอง	4.31	0.66	มาก
2	อาจารย์มีการควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง	4.32	0.68	มาก
3	ตั้งตนอยู่ในธรรมนองคลองธรรม	4.32	0.69	มาก
4	ปฏิบัติตามกฎและระเบียบของหน่วยงาน	4.32	0.70	มาก
5	ทำงานที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้	4.35	0.64	มาก
6	มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนอย่างถูกต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา	4.36	0.67	มาก
7	ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้น	4.33	0.63	มาก
8	อาจารย์ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย	4.37	0.66	มาก
9	อาจารย์มีพฤติกรรมทั้งต่อหน้าและลับหลัง	4.31	0.69	มาก
10	อาจารย์มีคุณธรรมประจําใจในการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวัน	4.31	0.68	มาก
รวม		4.32	0.56	มาก

ตารางที่ 5 คุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ มมร. วิทยาเขตศรีล้านช้าง ข้อที่ 5

ที่	ข้อที่ 5 มีความขยัน มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	ระดับความคิดเห็น คุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล

1	อาจารย์มีความขยัน ไม่เกียจคร้าน	4.34	0.64	มาก
2	อาจารย์มีความตั้งใจ จริงจังกับการสอน	4.36	0.67	มาก
3	อาจารย์มีความกระตือรือร้นในการสอนสม่ำเสมอ ไม่ขาดการเข้าสอน	4.36	0.68	มาก
4	อาจารย์ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคปัญหาในการทำงาน	4.32	0.73	มาก
5	อาจารย์มีความพยายามที่จะสอนแนะนำนักศึกษาให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาอย่างแท้จริง	4.35	0.66	มาก
6	อาจารย์มีความพยายามช่วยให้นักศึกษาที่มีผลการเรียนไม่ดีได้เข้าใจและเรียนรู้ให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายอย่างจริงจัง	4.26	0.71	มาก
7	อาจารย์มีการเตรียมการสอนก่อนเข้าสอน	4.28	0.66	มาก
8	อาจารย์ปฏิบัติตนถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ไม่เถลไถล ออกจากกลุ่มทางของศีลธรรม	4.26	0.75	มาก
9	อาจารย์มีความตั้งใจปรารถนาดีต่อศิษย์ทุกคน	4.29	0.64	มาก
10	อาจารย์ปฏิบัติการสอนอย่างตั้งใจ ไม่นำเรื่องส่วนตัวมาเป็นข้ออ้าง เป็นเหตุให้ไม่เข้าสอน	4.24	0.72	มาก
รวม		4.30	0.58	มาก

ตารางที่ 6 คุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ มมร. วิทยาเขตศรีล้านช้าง ข้อที่ 6

ที่	ข้อที่ 6 มีความอดทน สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้	ระดับความคิดเห็น คุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	อาจารย์สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับโอกาสและสถานการณ์	4.27	0.70	มาก
2	อาจารย์ไม่ลงโทษนักศึกษาจนเกินกว่าเหตุ	4.30	0.71	มาก
3	เมื่อเกิดความโกรธขึ้น สามารถควบคุมอารมณ์ได้	4.31	0.65	มาก
4	ทำตามอารมณ์ของตนเอง โดยไม่สนใจต่อความรู้สึกของนักศึกษา	3.92	1.13	มาก
5	มีความอดทนต่อพฤติกรรมที่ไม่ดีของนักศึกษาได้ ไม่แสดงออกถึงความไม่พอใจ	4.28	0.71	มาก

6	อาจารย์มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา ไม่ถือตัว	4.33	0.61	มาก
7	อาจารย์วางตัวเหมาะสมกับฐานะและวุฒิภาวะ	4.36	0.63	มาก
8	ประพฤติตนตามหลักธรรม ของศาสนาที่ตนนับถือ	4.36	0.66	มาก
9	ใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผลในการตัดสินใจ	3.88	1.14	มาก
10	อาจารย์ไม่กระทำผิดเรื่องชู้สาว	4.18	0.87	มาก
รวม		4.21	0.54	มาก

ตารางที่ 7 คุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ มมร. วิทยาเขตศรีล้านช้าง ข้อที่ 7

ที่	ข้อที่ 7 ประหยัดและอดออม ไม่ฟุ้งเฟ้อเกินฐานะของตน	ระดับความคิดเห็น คุณธรรมจริยธรรมที่พึง ประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	อาจารย์มีพฤติกรรมแสดงออกถึงประหยัดมัธยัสถ์ อดออม	4.23	0.70	มาก
2	ใช้จ่ายอย่างประหยัดไม่ฟุ้งเฟ้อเกินฐานะของตน	4.24	0.74	มาก
3	อาจารย์สอนให้นักศึกษารู้จักออมทรัพย์เพื่อความมั่นคง	4.33	0.67	มาก
4	มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความซื่อสัตย์สุจริต	4.37	0.68	มาก
5	อาจารย์ให้ความสนใจช่วยเหลือกิจกรรมของนักศึกษา	4.26	0.72	มาก
6	อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีด้านความพอเพียง	4.32	0.66	มาก
7	ไม่หลงมัวเมาไปกับอบายมุข	4.25	0.79	มาก
8	มีความซื่อสัตย์ สุจริตไม่แสวงหาผลประโยชน์จากนักศึกษา	4.39	0.64	มาก
9	กล่าวคำตักเตือนนักศึกษาเมื่อประพฤติไม่ถูกต้อง	4.35	0.68	มาก
10	ไม่ใช้เวลาในการสอนไปทำกิจกรรมอื่นที่สร้างผลประโยชน์ต่อตนเอง	4.26	0.78	มาก
รวม		4.29	0.57	มาก

ตารางที่ 8 คุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ มมร. วิทยาเขตศรีล้านช้าง ข้อที่ 8

ที่	ข้อที่ 8 มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู มีความสำนึกและตระหนักที่จะเป็นครูอาจารย์ที่ดี	ระดับความคิดเห็น คุณธรรมจริยธรรมที่พึง ประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	รักษาชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ไม่พุดวิจารณ์สถาบันในทาง	4.39	0.67	มาก

	เสียหาย			
2	มีความตระหนัก สำนึกในความเป็นครูอาจารย์ที่ดี	4.35	0.66	มาก
3	รักษาชื่อเสียงของวิชาชีพครูอาจารย์	4.40	0.66	มาก
4	สร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคมเกี่ยวกับวิชาชีพครู	4.35	0.68	มาก
5	เกิดความสำนึกและตระหนักที่จะเป็นครูอาจารย์ที่ดี	4.34	0.65	มาก
6	มีความรักและศรัทธาในความเป็นครูบาอาจารย์	4.34	0.68	มาก
7	มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาของตนเอง และเป็นที่ยอมรับ	4.33	0.70	มาก
8	ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้ตามศักยภาพ	4.26	0.71	มาก
9	มีความรู้ความสามารถในการจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริม บรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.34	0.68	มาก
10	ส่งเสริมความสามัคคี ไม่สร้างความแตกแยกในสถาบัน	4.37	0.64	มาก
รวม		4.34	0.56	มาก

ตารางที่ 9 คุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์ มมร. วิทยาเขตศรีล้านช้าง ข้อที่ 9

ที่	ข้อที่ 9 ความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงาน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ระดับความคิดเห็น คุณธรรมจริยธรรมที่พึง ประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	อาจารย์มีความมั่นคงในหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย	4.37	0.70	มาก
2	อาจารย์ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง	4.34	0.74	มาก
3	อาจารย์ยอมรับและปฏิบัติตามความคิดที่ดีอย่างมีเหตุผล	4.39	0.67	มาก
4	อาจารย์มีความตระหนักถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก	4.38	0.64	มาก
5	ใช้หลักการและเหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา	4.35	0.66	มาก
6	เป็นผู้ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.31	0.73	มาก
7	อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถามปัญหาอย่างเสรีภาพ	4.32	0.71	มาก
8	อาจารย์ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาอย่างตั้งใจ	4.27	0.74	มาก
9	อาจารย์ตัดสินใจปัญหาต่างๆ แบบเผด็จการ ไม่ยอมรับฟัง	3.79	1.27	มาก

	ความเห็นของคนอื่น			
10	อาจารย์มีพฤติกรรมชอบชมชื่นนักศึกษาให้เกรงกลัว	3.65	1.38	มาก
	รวม	4.21	0.60	มาก

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์โดยรวมทั้ง 9 ข้อ

ที่	คุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์รวมทั้ง 9 ข้อ	ระดับความคิดเห็น คุณธรรมจริยธรรมที่พึง ประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	4.31	0.52	มาก
2	มีความยุติธรรม มีความเป็นธรรมต่อผู้เรียน เอาใจใส่ผู้เรียนทุกคนอย่างสม่ำเสมอ ไม่ลำเอียง	4.07	0.59	มาก
3	มีความรับผิดชอบ วางแผนการใช้เวลา เหมาะสมคุ้มค่า และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างครบถ้วน	4.24	0.56	มาก
4	มีวินัย ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของหน่วยงาน และทำงานที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้	4.32	0.56	มาก
5	มีความขยัน มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	4.30	0.58	มาก
6	มีความอดทน สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้	4.21	0.54	มาก
7	ประหยัดและอดออม ไม่ฟุ่มเฟือยเกินฐานะของตน	4.29	0.57	มาก
8	มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู มีความสำนึกและตระหนักที่จะเป็นครูอาจารย์ที่ดี	4.34	0.56	มาก
9	มีความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิต รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.21	0.60	มาก
	รวม	4.25	0.56	มาก

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยรวมทั้ง 9 ข้อของนักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	f	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.235	2	1.118	4.616*	.01
ภายในกลุ่ม	46.001	190	.242		
รวม	48.236	192			

*แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 11 พบว่า นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยรวมทั้ง 9 ข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่คุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โดยรวมทั้ง 9 ข้อของนักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาต่างกัน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

สาขาวิชา	\bar{X}	พุทธศาสตร์	การสอนภาษาอังกฤษ	รัฐศาสตร์การปกครอง
		4.00	4.10	4.30
พุทธศาสตร์	4.00	-	0.10	0.30
การสอนภาษาอังกฤษ	4.10		-	0.20*
รัฐศาสตร์การปกครอง	4.30			-

จากตารางที่ 12 เมื่อทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ โดยรวมทั้ง 9 ข้อ นักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มีระดับความคิดเห็นต่อคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์มากกว่ากลุ่มสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ส่วนสาขาวิชาพุทธศาสตร์ไม่มีความแตกต่าง

8. อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างที่มีช่วงอายุ การศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา และสาขาวิชาต่างกันมีความแตกต่างกัน คือมีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ กล่าวโดยสรุป ผลการวิจัยก็คือคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้างโดยใช้หลักคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของครูอาจารย์ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้มุ่งเน้นปลูกฝังนั้นมีทั้งหมด 8 ประการอันได้แก่ 1) มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 2) มีความยุติธรรม มีความเป็นธรรมต่อผู้เรียน เอาใจใส่ผู้เรียนทุกคนอย่างสม่ำเสมอ ไม่ลำเอียง 3) มีความรับผิดชอบ วางแผนการใช้เวลา เหมาะสมคุ้มค่า และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างครบถ้วน 4) มีวินัย ปฏิบัติตามกฎและระเบียบของหน่วยงาน และทำงานที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้ 5) มีความขยัน มีความตั้งใจ กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน 6) มีความอดทน สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ 7) ประหยัดและอดออม ไม่ฟุ่มเฟือยเกินฐานะของตน 8) มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู มีความสำนึกและตระหนักที่จะเป็นครูอาจารย์ที่ดี และ 9) มีความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและ

การดำรงชีวิต รับผิดชอบต่อผู้อื่น ซึ่งเมื่อพิจารณาคุณธรรมเหล่านี้แล้ว พบว่า มีความสอดคล้องเป็นอย่างดีกับนิยามของคำว่า “คุณธรรม” ซึ่งให้ไว้โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ซึ่งระบุว่า “คุณธรรม” หมายถึง “สภาพคุณงามความดีที่บุคคลมี” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) และ “จริยธรรม” หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525) แต่ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาโดยละเอียดจะพบว่า คุณธรรมจริยธรรม ความสะอาดนั้นจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมทั้งความสะอาดทางกายภาพและความสะอาดทางจิตใจ จึงจำเป็นต้องแบ่งย่อยเพิ่มเติม จำแนก ความสะอาดในแต่ละกรณี ทำให้คุณธรรมจริยธรรมที่ศึกษาในครั้งนี้มีด้วยกันทั้งหมด 9 ประการ ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2556) กำหนดให้สถานศึกษาต้องร่วมกับชุมชนกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ซึ่งคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่สถานศึกษาจะกำหนดเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น สามารถกำหนดขึ้นได้ตามความต้องการ โดยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมดังกล่าวให้แก่ผู้เรียนเพิ่มจากที่กำหนดไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ในแต่ละภาคเรียนหรือปีการศึกษา ครูผู้สอนต้องวัดและประเมินผลรวมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยประเมินเชิงวิจักษ์เพื่อปรับปรุงพัฒนาและส่งต่อ ทั้งนี้ควรประสานสัมพันธ์กับผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง ร่วมกันประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นรายปีหรือรายภาคดังนั้นสถานศึกษาต้องจัดให้มีการวัดและประเมินผลรวมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าและพัฒนาการของผู้เรียน และนำไปกำหนดแผนกลยุทธ์ในการปรับปรุงพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย และแนวคิดของสุรนชัย ปานเกลียว ได้กล่าวถึงขั้นตอนและวิธีการปลูกฝังคุณลักษณะด้านคุณธรรมที่พึงประสงค์ของกระทรวงศึกษาธิการไว้ ได้แก่ 1) สอนจากรูปรธรรมไปหนามธรรมใช้บุคคลเป็นตัวอย่าง เช่น จะสอนเรื่องความขยันหมั่นเพียรก็เล่าเรื่องบุคคลที่ทำงานแล้วประสบความสำเร็จในชีวิต 2) สอนโดยจากประสบการณ์ตรงเช่นฝึกมารยาทต่างๆ โดยให้นักเรียนออกมาปฏิบัติเช่นการกราบพระการแสดงความเคารพ 3) สอนโดยใช้อุปกรณ์จริยศึกษาเป็นวิชาที่เป็นนามธรรมนั้นเพื่อให้ นักเรียนเกิดมโนภาพขึ้นในใจจึงต้องใช้อุปกรณ์เข้าช่วย 4) สอนให้ฝึกความคิดเห็นเช่นให้นักเรียนเล่าเรื่องต่างๆที่ตนมีประสบการณ์หรือครูจัดให้มีการอภิปรายโดยยกคุณธรรมข้อใดข้อหนึ่งให้นักเรียน แสดงความคิดเห็น 5) สอนโดยครูหาตนให้เป็นตัวอย่างครูทุกคนโดยเฉพาะครูผู้สอนจริยศึกษาควรปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียนอยู่เสมอ 6) สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคลในด้าน วิทยสติปัญญาสิ่งแวดล้อมและการสอนต้องรู้จักการใช้ภาษาที่ง่ายเสียงชัดเจมีภาพประกอบการอธิบาย แต่ละครั้งไม่ควรนานเกินไปควรจะหากิจกรรมอื่นมาแทรกสลับไปบ้างเช่นการร้องเพลง 7) สอนโดยการปฏิบัติจริงควรส่งเสริมให้นักเรียนนำคุณธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนให้มากที่สุดการพูดจาสุภาพไพเราะไม่โกหกหรือพูดคาหยาบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดด้าน จริยธรรมของพระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ) ได้อธิบายไว้ว่า “คุณ” หมายถึง ค่าที่มีอยู่ในแต่ละ สิ่งซึ่งเป็นที่ตั้งแห่งความยึดถือ เป็นไปได้ ทั้งทางดีและทางร้าย คือ ทำให้จิตใจยินดีก็เรียกว่า คุณ ทำให้จิตใจยินร้ายก็เรียกว่า คุณ ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของมัน ผู้มีจิตหลุดพ้นแล้วด้วยประการ

ทั้งปวงจะอยู่เหนือความหมายของคำคำนี้ ส่วนคำว่า “ธรรมะ” มีความหมาย 4 อย่าง คือ 1) ธรรมะ คือ ธรรมชาติ เรามีหน้าที่ต้องเกี่ยวข้อง 2) ธรรมะ คือ กฎของธรรมชาติ เรามีหน้าที่ต้องเรียนรู้ 3) ธรรมะ คือ หน้าที่ตามกฎของธรรมชาติ เรามีหน้าที่ต้องปฏิบัติ 4) ธรรมะ คือ ผลจากการปฏิบัติ หน้าที่นั้น เรามีหน้าที่จะต้องมีหรือใช้มัน อย่างถูกต้อง คุณธรรม คืออุปนิสัยอันดีงามที่อยู่ในจิตใจของคน อยู่ใน ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ซึ่งเป็นสิ่งที่จะควบคุมพฤติกรรมที่แสดงออกสนองความปรารถนา คุณธรรมแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) คุณธรรมแบบทาส (Slave Virtue) เป็นลักษณะคุณธรรมที่ยึดถือและปฏิบัติตาม แบบอย่างของผู้ที่ทรงไว้ด้วยคุณงามความดี เช่น ถือแบบอย่างที่ดีจากผู้ใหญ่ ผู้บังคับบัญชา เป็นต้น 2) คุณธรรมแบบนาย (Master Virtue) เป็นลักษณะคุณธรรมที่ยึดถือและปฏิบัติตาม มโนธรรมของตนเองที่เห็นว่าถูกต้องดีงาม เช่น การให้ความยุติธรรมแก่ลูกน้อง หรือบุคคล รอบข้าง เป็นต้น สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก โคลเบอร์กได้ศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมโดยศึกษาตามแนวทฤษฎีของเพียเจท์แล้วพบว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ส่วนมากไม่ได้บรรลุถึงขั้นสูงสุดเมื่ออายุ 10 ปี แต่จะมีพัฒนาการอีกหลายขั้นตอน จากอายุ 11 ปี ถึง 25 ปี โคลเบอร์กเชื่อว่าการบรรลุถึงขั้นสูงสุดของจริยธรรมของบุคคลนั้นจะแสดงออกทางการให้เหตุผลทางจริยธรรม ซึ่งไม่ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ของสังคมใดสังคมหนึ่ง เป็นเหตุผลที่ลึกซึ้ง บริสุทธิ มีลักษณะเป็นสากล กว้างขวาง มีหลักการไม่ขัดแย้ง ไม่เข้าข้างตนเอง และเป็นอุดมคติ สอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลียว บุรีภักดิ์ และคณะ (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องลักษณะของครูที่ดี พบว่า 1) ความสำคัญของครูอยู่ที่บทบาทการสอนและการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 2) ครูที่มีคนไม่ชอบมากที่สุดคือ ครูที่ขาดความรับผิดชอบ เจ้าอารมณ์ ขาดความยุติธรรม เห็นแก่ตัวและประจบสอพลอ 3) ครูที่คนชอบมากที่สุดคือ ครูที่ตั้งใจสอน เข้าใจและเป็นกันเอง ยุติธรรม ตรงเวลา เสียสละ และมีเมตตาธรรม 4) ความบกพร่องของครูโดยเฉพาะครูชายคือ ชอบยุ่งกับอบายมุข การแต่งกาย กิริยามารยาทไม่ดี ส่วนครูผู้หญิงจะบกพร่องทางด้านการแต่งกายและอารมณ์จู้จี้ขบขัน 5) หน้าที่สำคัญของครู คือ การสอน การอบรมเด็ก การสอดส่องความประพฤติดี การแนะแนว และช่วยดูแลอาคารสถานที่ เป็นต้น 6) ลักษณะของครูที่ได้จากการตอบโต้อิสระ คือ ครูดีจะต้องประพฤติดีลักษณะดี รับผิดชอบต่อการสอนและสอนดี ยุติธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ 7) ส่วนลักษณะของครูที่ดี พบว่า ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์ ความตรงต่อเวลาและความรับผิดชอบต่องาน ความประพฤติ การยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ การค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอและความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร ดังนั้น คุณธรรมจริยธรรมของอาจารย์จึงถือว่ามีสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาในด้านการเรียนการสอนและการเป็นแบบอย่างที่ดี หากครูอาจารย์ในสถาบันการศึกษามีคุณธรรมจริยธรรมก็ย่อมจะเป็นที่ปรารถนาและพึงประสงค์ของนักศึกษาด้วยการเป็นแม่แบบที่ดี ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติของนักศึกษา แต่เนื่องจากปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมเป็นปัญหาทางปรัชญาความคิดเห็นในเรื่องถูกผิดจึงเป็นเรื่องที่จะต้องศึกษากันด้วยการหาหลักเกณฑ์และวิธีการที่เป็นวิทยาศาสตร์ คณะผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้เล็งเห็นปัญหาความสำคัญด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูอาจารย์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

สถาบันการศึกษาแห่งนี้เป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ซึ่งมีปรัชญาของมหาวิทยาลัยว่า “ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา” อันเป็นหลักการสำคัญที่ครูอาจารย์ทุกท่านจะต้องประพฤติปฏิบัติตนในหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาและจะต้องมีความโดดเด่นทางด้านศีลธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาและบุคคลโดยทั่วไป จึงได้ทำการวิจัยเรื่องนี้เพื่อต้องการหาคำตอบที่น่าจะเป็นข้อเท็จจริงและเป็นที่ยอมรับกันในทางวิชาการมากยิ่งขึ้น

9. การนำไปใช้ประโยชน์

การวิจัยเรื่องคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทราบแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสำหรับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยในโอกาสต่อไปในฐานะที่เป็นบุคคลตัวอย่างด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่นักศึกษาและสังคมโดยทั่วไป และเป็นพื้นฐานในการทำวิจัยทางด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักวิจัยและนักวิชาการที่จะทำการวิจัย

บรรณานุกรม

กรมการศาสนา. (2553). *จริยธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม*.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมการศาสนา.

คุณ โทชน์. (2537). *พุทธศาสนากับชีวิต*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

โฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์. (2536). *การพัฒนาประเทศ: แนวคิดและทิศทาง*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

ชุมพล ศิลปอาชา. (2541). *จริยธรรมข้าราชการครู. วารสารข้าราชการ*. มีนาคม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2539). *ทฤษฎีต้นไม้วางจริยธรรม : การวิจัยและพัฒนาบุคคล*. พิมพ์ครั้งที่ 2

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภาศรี สีหอำไพ. (2540). *พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระไพศาล วิสาโล. (2533). *พุทธธรรมกับการพัฒนาสังคม*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมลคีมทอง.

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2542). *ความรู้คู่คุณธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

สุภัทรา สุภาพ. (2535). *ปัญหาสังคม*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สำนักนายกรัฐมนตรี.แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2555-2559.

อุทัย หิรัญโต. (2522).. หลักสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สมชาย โพธิ์แก้ว. (2547). *คุณลักษณะความรู้ความสามารถที่พึงประสงค์ของครูในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2547-2557)*. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุวัฒน์ งามยิ่ง. (2547). *คุณลักษณะครูที่ดีของครู-อาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 และภาคกลาง 5*. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.